

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: Sprijinirea tinerilor fermieri care activează în sectoare agricole cu potențial local de dezvoltare

CODUL măsurii: M2/2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificarea și corelarea alegerii măsurii cu analiza SWOT

Din analiza diagnostic și analiza SWOT derivă următoarele caracteristici ale sectorului agricol din teritoriul reprezentat de GAL Banat-Vest: în economia microregiunii, agricultura reprezintă un sector economic important în principal datorită calității deosebite a solului de pe întreg teritoriul microregiunii; există o tendință spre agricultura intensivă; existența unei tradiții în cultivarea cerealelor, a pepenilor și a legumelor; țăranii care se ocupă de agricultură o fac la nivelul fermelor de semi-subsistență; există un grad ridicat de îmbătrânire în rândul populației care se ocupă cu agricultura ceea ce generează un efect negativ asupra nivelului de dezvoltare, modernizare și competitivitate în sectorul agricol; numărul mare de ferme gestionate de fermierii în vârstă prezintă în principal o slabă orientare spre piață, o slabă adoptare a tehnicilor și tehnologiilor moderne și de implementare a standardelor comunitare, dar și o deschidere limitată spre restructurare, diversificare, menținând astfel un decalaj crescut în raport cu posibilitatea de creștere a competitivității; ponderea scăzută a fermierilor cu pregătire în domeniul agricol, completă și de bază;

Legumicultura prezintă unele caracteristici distinctive față de celelalte sectoare ale producției vegetale: în gospodăriile populației se fac multe produse tradiționale care însă, nu sunt înscrise în registrul produselor tradiționale românești: pe teritoriul microregiunii există doar o marcă înregistrată, "Lubența de Gottlob"; datorită terenului fertile al zonei se obțin producții mari la unitatea de suprafață; legumicultura se practică tot timpul anului, folosindu-se spații încălzite (sere) și neîncălzite (solarii);

Având în vedere cele enumerate mai sus, în teritoriul GAL Banat-Vest este nevoie de un număr mai mare de tineri fermieri care să preia managementul fermei de la generația mai în vârstă, să îmbunătățească productivitatea fermelor și să crească accesul pe piață al acestora.

Reînnoirea generației șefilor de exploatații agricole devine o necesitate a sectorului agricol al teritoriului nostrum, fermele mici, în special cele legumicole au nevoie de un sprijin conjugat atât pentru realizarea de mici investiții dar și de sprijin pentru a se orienta pe piață și, a-și îmbunătăți managementul fermei. Pe de altă parte, tinerii fermieri sunt deschiși și receptivi la asocierile locale.

Creșterea semnificativă a ponderii proprietarilor/managerilor tineri de exploatații agricole cu un nivel adecvat de cunoștințe va conduce la îmbunătățirea capacității tehnice și a potențialului de inovare și va genera un management sustenabil prin îmbunătățirea performanței globale a exploatațiilor și o mai bună integrare a acestora pe piață. Totodată, tinerii fermieri vor putea să investească și în alte active corporale precum teren agricol, construcții, echipamente, utilaje, facilități de post-recoltare, mijloace de producție, etc.

Deoarece nivelul de educație, de formare și perfecționare profesională la nivelul teritoriului este redus, **măsura își propune încurajarea solicitanților de a urma cursuri de formare în vederea încurajării învățării pe tot parcursul vieții**, de a se specializa în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. și încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (cursuri TIC) pentru activități de comunicații, analiză și planificare strategică în vederea inițierii, dezvoltării și/sau consolidării afacerilor din teritoriul GAL.

1.2. Obiectivele de dezvoltare rurală cf. Reg. (UE) 1305/2013, art. 4, lit. a), lit. b) și lit. c)

a. Favorizarea competitivității agriculturii; **b.** Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice; **c.** Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiectivele specifice ale măsurii:

1. Promovarea tradiției legumicole a teritoriului Banat-Vest;
2. Sprijinirea instalării tinerilor fermieri și stimularea acestora prin încurajarea aplicării principiului valorificării producției prin intermediul formelor asociative;
3. Valorificarea resurselor locale prin prioritizarea sectorului legumicol;
4. Prevenirea migrației tinerilor din teritoriu;
5. Întinerirea generațiilor de agricultori din sectorul agricol legumicol.

1.4. Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) 1305/2013:

Prioritatea principală: P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;

Prioritățile secundare: P1 Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale; **P3** Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și gestionării riscurilor în agricultură; **P6** Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alin. (1) lit. a pct. (i), alin.(2), alin.(4), alin.(5), alin.(6). din Reg.(UE) nr.1305/2013

1.6. Măsura contribuie la Domeniile de Intervenție prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Domeniul de intervenție principal: 2B) Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special a reînnoirii generațiilor,

Domenii de intervenție secundare: 1C. Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier; **2A.** Îmbunătățirea performanțelor economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole; **3A.** Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agro-alimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale; **6B.** Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale; **6C.** Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale.

1.7 Măsura contribuie la următoarele obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013:

Mediu și climă: Sprijinul vizează, totodată, adaptarea fermelor la schimbările climatice și reducerea vulnerabilității acestora prin adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice și

minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură, adoptarea de surse de încălzire bazate pe energie regenerabilă.

Inovare: Dezvoltarea capitalului uman influențează puternic competitivitatea. Deoarece nivelul de educație, de formare și perfecționare profesională la nivelul teritoriului este redus, **măsura își propune încurajarea solicitanților de a urma cursuri de formare în vederea încurajării învățării pe tot parcursul vieții**, de a se specializa în domenii precum management, marketing, dezvoltarea afacerii, comunicare, etc. și încurajarea dobândirii de competențe specifice în domeniul instrumentelor inovatoare de gestionare a datelor în domeniul IT (cursuri TIC). Încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita procesele inovatoare în sectorul agricol, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL.

Măsura este complementară cu măsurile M6.1/6A, M6.2/6A, M6.4/6B, M6.5/6B.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL.

Măsura este în sinergie cu toate celelalte măsuri din SDL deoarece contribuie în secundar și la prioritățile P1 și P6, așadar se află în relație sinergică cu măsurile. M1/1A, M6.1/6A, M6.2/6A, M6.3/6B, M6.4/6B, M6.5/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii rezultă din: impactul generat de proiectele finanțate prin această măsură la nivelul teritoriului GAL Banat-Vest care acoperă două dintre cele mai importante nevoi identificate în procesul de consultare a actorilor locali și anume reducerea migrației populației rurale și sprijinirea antreprenoriatului, mai ales în rândul tinerilor; caracterul inovativ, ca element principal al abordării LEADER, al proiectelor finanțate prin această măsură, dat de criteriile de selecție, stabilite de către comunitate, în concordanță cu nevoile și prioritățile specifice teritoriului; stimularea agriculturii ca principală activitate economică din teritoriul GAL; dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how; crearea de noi locuri de muncă; creșterea veniturilor obținute din agricultură, în sectorul legumicol; încurajarea aderării la o formă asociativă care își are sediul în teritoriul GAL; încurajarea participării la lanțurile scurte de aprovizionare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Reg.(UE) 1305/2013; Reg.(UE) 1307/2013; Recomandarea 2003/361/CE din 2003; Reg.(UE) nr. 1242/2008; Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013; Reg.(UE). 215/2014 al Comisiei de completare a Reg.(UE) 1303/2013; Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; Reg.(CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole.

Legislație națională: Legea 346/2004; OUG 44/2008; OG 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare; OG 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002; OG.76/2004.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă):

Beneficiari direcți:

- tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole; persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din Reg.(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni; tineri fermieri care au

domiciliul și locul de muncă în comunitățile în care s-a accesat de către o entitate juridică privată sau publică legal constituită una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B; tinerii fermieri participanți la rețele de cooperare, la formele asociative care au primit sprijin financiar prin măsura M1/1A; tinerii fermieri care au accesat măsura, și-au finalizat proiectul implementându-și cu succes planul de afaceri și își doresc diversificarea activităților agricole accesând una dintre măsurile M6.1/6A, M6.2/6A.

Beneficiari indirecti: persoane fizice aflate în căutarea unui loc de muncă; populația-consumatorii produselor agricole comercializate de fermieri.

5. Tipul de sprijin stabilit în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013: Sume forfetare care nu depășesc 100.000 euro din contribuția publică

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate: solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici; solicitantul deține o exploatație agricolă cu preponderență legumicolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 12.000 și 50.000 S.O (Standard Output-valoare producție standard); solicitantul prezintă un plan de afaceri; solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții: studii medii/superioare în domeniul agricol/economie agrară, cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire; sau prezintă angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului; implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului; solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării; solicitantul are domiciliul și locul de muncă în teritoriul GAL Banat-Vest.

Alte angajamente

Înainte solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție:

- proiecte care se implementează în UAT-uri cu IDUL mai mic de 55;
- proiectele care crează locuri de muncă la nivelul teritoriului GAL;
- proiecte care promovează utilizarea energiilor regenerabile;
- proiecte prin care solicitanții se angajează să se asocieze;
- proiecte care au ca obiectiv în planul de afaceri formarea/perfecționarea profesională a angajaților și/sau a managerilor. *Se va acorda punctaj suplimentar pentru cursuri de utilizare a TIC. Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013.
- proiecte implementate în comunitățile în care orice entitate juridică privată sau publică legal constituită a accesat una dintre măsurile M6.4/6B, M6.5/6B;
- proiectele accesate de tineri fermieri participanți la rețele de cooperare, la formele asociative care au primit sprijin financiar prin măsura M1/1A;

- proiecte accesate de tineri fermieri își asumă prin planul de afaceri că vor accesa une dintre măsurile M6.1/6A, M6.2/6A, în limita fondurilor disponibile pe măsură.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de **maxim trei ani** și este de: **40.000 euro** pentru exploatațiile între **30.000 S.O și 50.000 S.O**; **30.000 euro** pentru exploatațiile între **12.000 S.O și 29.999 S.O**. Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de **primă în două tranșe**, astfel: **75%** din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare și **25%** din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei ani de la semnarea deciziei de finanțare.

Justificarea aplicării sprijinului. În stabilirea tipului și intensității sprijinului acordat în cadrul acestei măsuri, s-au avut în vedere aspectele identificate la capitolul de analiza diagnostic, astfel: din Cap. I analiza diagnostic reiese că teritoriul GAL Banat-Vest are în componență 3 UAT-uri având IDUL mai mic de 55; lipsa resurselor financiare necesare susținerii proiectelor, respectiv efectuării plăților aferente cheltuielilor eligibile, în vederea rambursării ulterioare; slaba pregătire profesională și antreprenorială a celor din mediul rural, precum și slabe abilități de utilizare a TIC; creditele de investiții și liniile de finanțare se obțin greu de către persoanele juridice nou înființate; necesitatea prevenirii migrației tinerilor, din teritoriul GAL Banat-Vest

Alte caracteristici care s-au avut în vedere la stabilirea sprijinului sunt: nevoile identificate în teritoriu; adresabilitatea către un sector agricol reprezentativ pentru teritoriul nostru; numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu; bugetul limitat al SDL și valoarea limitată a alocării financiare a măsurii; valoarea adăugată a măsurii care contribuie la combaterea sărăciei din teritoriului GAL Banat-Vest. **Având în vedere nevoile identificate în teritoriu, intensitatea sprijinului se încadrează în limita maximă precizată la art. 19, alineatul 1, litera (a), punctul (i) și Anexa II la R (UE) nr. 1305/2013. Ținând cont de numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu și valoarea limitată a alocării financiare a măsurii, intensitatea sprijinului a fost diminuată față de limita maximă admisă de Reg 1305/2013 și PNDR, pentru a facilita accesul unui număr mai mare de tineri fermieri la fondurile disponibile, urmărindu-se atingerea unui impact cât mai mare la nivelul dezvoltării economice locale și a stimulării unui număr cât mai mare de familii tinere să se instaleze în mediul rural.**

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
2A, 2B, 2C+	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	6
6A	Locuri de muncă create	6
6C	Populație netă care beneficiază de servicii TIC	6
Indicatori locali		
1. Nr. de proiecte		6
2. Nr. de cursuri de formare		12
din care cursuri de utilizare TIC la care vor participa beneficiarii		6
3. Producție comercializată (euro)		27.000

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de PFA sau ÎI, în vederea depunerii cererii de finanțare, cu maxim 6 luni înaintea depunerii cererii de finanțare pe măsură